

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 30 listopada 2017 roku

ZSR.422.24.2017.SU

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

odnosząc się do przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o Sądzie Najwyższym (druk nr 2003), proszę o przyjęcie poniższych uwag i propozycji Rzecznika Praw Dziecka.

Projektowana ustawa zakłada nadanie Rzecznikowi Praw Dziecka dodatkowych kompetencji w zakresie możliwości wnoszenia skargi nadzwyczajnej - w zakresie jego właściwości.

W tym kontekście należy zauważyć, że w sprawach rodzinnych zasada pewności prawa ma fundamentalne znaczenie. W przypadku spraw, w których orzeczono o pozbawieniu władzy rodzicielskiej oboje rodziców, a następnie orzeczono adopcję dziecka, pewność prawa jest jedyną gwarancją zabezpieczenia dobra dziecka.

Co do zasady, niedopuszczalnym jest wzruszanie prawomocnych orzeczeń adopcyjnych z uwagi na skutki prawne adopcji, określone w art. 121 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 roku, poz. 682).

Kodeks rodzinny i opiekuńczy przewiduje wprawdzie możliwość rozwiązania przysposobienia niepełnego (art. 125), ale podmiotami uprawnionymi do złożenia takiego żądania są wyłącznie adoptujący lub adoptowany. Dodatkowo rozwiązanie adopcji może nastąpić jedynie z ważnych powodów. Rozwiązanie adopcji niepełnej nie jest możliwe, mimo wystąpienia ważnych powodów, jeżeli miałyby ucierpieć dobro małoletniego dziecka. W odniesieniu do adopcji pełnej (art. 124¹), Kodeks przewiduje całkowity zakaz rozwiązania adopcji (art. 125¹).

28 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

Mając na uwadze wskazany stan prawny, w przypadku uwzględnienia zasadności skargi nadzwyczajnej w zakresie orzeczeń o pozbawieniu władzy rodzicielskiej i adopcji, powstałby stan prawny i faktyczny, w którym dziecko adoptowane miałoby równocześnie dwie pary rodziców: rodziców biologicznych i rodziców adopcyjnych.

W sprawach o wykonywanie władzy rodzicielskiej, rodzic w każdym czasie może wystąpić do sądu o zmianę sposobu jej sprawowania. Wydaje się więc, że nowa instytucja w postaci skargi nadzwyczajnej nie będzie miała tu uzasadnienia.

Konkludując, w ocenie Rzecznika Praw Dziecka konieczne jest uzupełnienie przepisu § 3. w proj. art. 87, poprzez dodanie, po słowach „ustalającego” słowa „przysposobienie”.

Wykonanie numeru
Marek Jankowski

Do wiadomości:

Pan Stanisław Piotrowicz
Przewodniczący Sejmowej Komisji Sprawiedliwości
i Praw Człowieka